

Spørsmål frå Marthe Hammer (SV):

Viser til svar på spørsmål om tannhelse i fylkesutvalet 26.mars og takker for svaret. Eg har eit oppfølgingsspørsmål som eg håper også kan verte svart ut til fylkesutvalet 20.april: I kva grad når tannhelseteneste ut til dei som er i gruppe C2, eldre heimebuande som får oppfølging av kommunale tenester, og kva vert gjort for å sikre at alle som har rett til tannhelseteneste i denne gruppa, får nødvendig oppfølging?

Svar på spørsmålet:

Tannhelsetenesta i Vestland hadde i 2020 ein tilsynsprosent på 58 % for gruppe C ut i frå dei opplysningane me har over tal personar i gruppa som tannhelsetenesta har fått frå kommunane. Det er meldt inn at det er 6001 personar under tilsyn i KOSTRA-rapportering for 2020. SSB har berekna at tilsynsprosenten for Tannhelsetenesta i Vestland i 2020 er på 27,3. SSB hentar sjølv inn opplysningar om talet på personar under tilsyn for gruppa eldre, langtidssjuka og uføre i heimesjukepleie. Det er ei nasjonal utfordring at talet på personar i gruppa som SSB får frå kommunane er så sprikande frå talet personar tannhelsetenesta får frå kommunane.

SSB sine tal for Sogn og Fjordane i perioden 2015-2019 viser tilsynsprosent mellom 41-50 %. Tilsvarande tal for Hordaland i same periode er ein tilsynsprosent mellom 29-48 %. På landsnivå har tilsynsprosenten i same periode vore mellom 22-33 %. I 2020 var tilsynsprosenten på landsbasis 21 %. 2020 har vore eit spesielt år med redusert drift og smitteverntiltak som har gjort at tilsynsprosenten er unormalt låg både i Vestland og nasjonalt.

Tannhelsetenesta har ikkje direkte tilgang til oversikt over kven som har vedtak *helsetenester i heimen på grunn av vedtak etter helse- og omsorgstenestelova § 3-2 pkt. 6 bokstav a. Helsetenester i heimen, der heimesjukepleia skjer minst ei gong i veka og har vart i meir enn 3 månadar.* Det er utfordrande å sikre at tannhelsetenesta får informasjon om kven som høyrer til i gruppa. Det er inngått samarbeidsavtale på tenestenivå og det vert jobba med å få på plass samarbeidsavtalar på overordna nivå med alle kommunar i Vestland. Samarbeid på tenestenivå er avgjerande for å sikre informasjonsflyt mellom tenestene, då tannhelsetenesta ikkje har noko anna måte for å sikre seg informasjon om kven som høyrer til i gruppa.

Pleie- og omsorgstenesta er ansvarleg for å informere alle brukarane som fell inn i gruppa om kva rettar dei har i den offentlege tannhelsetenesta. Dei skal deretter levere utfylt samtykkeskjema, der det også går fram kontaktperson i tenesta, for å sikre god oppfølging av pasienten. Tannhelsetenesta har ikkje rett på informasjon om kven som takkar nei til tilbodet, men er avhengig av at det vert rapportert tal personar som har takka nei.

Tannhelsetenesta kallar åreleg inn til samarbeidsmøte med pleie og omsorgstenesta og tilbyr årleg undervisning. Det er ofte eigne kontaktpersonar både i pleie- og omsorgstenesta (tannkontaktar) og på tannklinikken som har fått tildelt ansvaret med å følge opp at rutinar for samarbeid vert fylgt.

Mange av pasientane i gruppe C2 har allereie ein fast privat tannlege som dei har hatt eit langt forhold til som pasient. Andre meiner at dei ikkje har behov eller at dei ikkje ønskjer hjelp på noverande tidspunkt. Det er difor ei utfordring å få informert gruppa godt nok og motivert dei til å nytta tilbodet i den offentlege tannhelsetenesta.

Det blir jobba med å finne løysingar på korleis tannhelsetenesta i større grad kan nå ut til fleire i gruppa. Tannhelsetenesta er mellom anna i gang med eit prosjekt i samarbeid med seksjon for digitalisering (stabsavdeling for strategisk utvikling og digitalisering) og Avo (ekstern konsulent), der me ser på om det er mogleg å få digitalisert informasjonsutvekslinga mellom tenestene. På denne måten vil det vere mogleg for tannhelsetenesta å få oversikt over kven som høyrer til i gruppa og sikre at me når ut til fleire av dei som har rettar. Tannhelsetenesta er per no avhengig av ein manuell informasjonsflyt frå kommunane og andre samarbeidspartnarar for å få informasjon om kven som høyrer til i dei prioriterte gruppene. Det blir undersøkt om det er mogleg å få til digitalisering eller meir automatisering av denne informasjonsflyten. Så langt me kjenner til så er dette eit nybrottsarbeid også nasjonalt.

I rutinane for tannklinikane vert det lagt særskild vekt på at det skal undersøkast kva som er årsaka dersom ein person i denne gruppa ikkje møter, avbestiller, utset timen eller ikkje ønsker å komme lenger, slik at me i større grad kan legge til rette for at pasienten skal kunne ta i mot

tilbodet frå tannhelsetenesta. Eit vidare tett samarbeid med pleie- og omsorgstenesta er eit viktig ledd i dette også.

Helse- og omsorgsdepartementet har gitt Helsedirektoratet ei bestilling om å utarbeide nasjonal rettleiar for gruppe C i tannhelsetenesta. Arbeidet er av ulike årsaker forseinka, men problemstillingane knytt til å gje best mogleg tenester til personane som høyrer til i gruppa er noko som det vert jobba med både nasjonalt og i dei ulike fylkeskommunane, Vestland inkludert.